

Metodă de reducere a blocajului financiar

DEFINIREA BLOCAJULUI FINANCIAR. Prin blocaj financiar înțelegem perturbarea fluxului financiar-monetar cauzat de aglomerarea anormală a plăților restante peste scadența convenită, sau în lipsa acesteia, mai vechi de 30 de zile. Aceste restante se mai numesc și arierate. Actualmente, în România blocajul financiar a ajuns la valori enorme, aproximativ 135.000 de miliarde de lei, adică cât întreaga masă monetară a țării (134.114 miliarde lei - la 31 XII 1999). Arieratele dintre agenții economici se cifrau la 31 XII 1999 la circa 80.000 miliarde lei, iar diferența până la 135.000 de miliarde reprezenta datoria restantă către bugetul consolidat al statului și către bănci.

FELURILE BLOCAJULUI FINANCIAR. Deși blocajul financiar are un caracter global, din punct de vedere didactic, colectivul interdisciplinar de autori care a pus la punct metoda, sau mai bine zis algoritmul deblocării financiare, l-a divizat în trei părți:

- Blocajul financiar de fond, cauzat în special de factori de ordin intern, managerial (insuficiența fondurilor de rulment, deficiențe organi-zatorice etc.);
- Blocajul financiar de transfer, în lanț, este provocat de factori externi, în primul rând de partenerii care nu-și plătesc datoriile la scadență;
- Blocajul virtual (scriptic) cauzat de deficiențele de ordin scriptic, adică agentul A datorează agentului B 100 miliarde pentru energia livrată, iar agentul B datorează agentului A 70 miliarde lei pentru cărbunele primit; în fond datoria reală este de numai $100-70=30$ miliarde lei datorita lui A către B, diferența de 70 miliarde reprezentând blocaj virtual, dar care se manifestă ca formă de blocaj.

PRIN ALGORITM înțelegem un set complet de instrucțiuni care, parcurs pas cu pas, în mod succesiv, conduce la rezultat. Algoritmii sunt niște instrumente - formule și reguli - ale cercetării operaționale aplicate, capitol al matematicilor superioare aplicate în economie. Așa cum în astronomie o nouă cometă descoperită poartă numele celui care a descoperit-o, tot așa în cercetarea operațională un algoritm consacrat ca fiind de importanță deosebită, poartă numele țării și al autorului care l-a pus la punct. Exemple: algoritmii suedezi simplex și duplex, algoritmii americani Johnson și Ford, algoritmul ungar Khun Egevahry etc.

ALGORITMUL DEBLOCĂRII FINANCIARE a cărei formă și conținut sunt redată în anexa 2 constă dintr-un sistem de ecuații redat în formă matriceală, cuprinzând atâtea ecuații câți agenți economici sunt cuprinși în modulul de bază (a se vedea chenarul superior - Modulul 1, de bază - din Anexa 2) are un caracter exemplificativ, cuprinzând doar 6 agenți economici, dar în realitate se lucrează cu cel puțin câteva zeci de agenți, de obicei un modul normal cuprinde între 100 și 300 agenți. Procesarea datelor se face pe calculatorul electronic după un program elaborat de domnul Nicolae Popovici. Practic acțiunea de deblocare financiară începe la centrul de coordonare a deblocării prin a se întocmi Anexa 1 în care se completează în coloana 1 pentru 100 de agenți economici selectați după anumite criterii (exemplu - cei cu arieratele cele mai mari) și apoi le difuzează celor 100 de agenți cuprinși în acțiunea de deblocare. Fiecare agent urmează să completeze restul coloanelor (cu excepția coloanei 5), apoi să returneze centrului de coordonare formularele completate. Centrul de coordonare verifică corectitudinea completării formularului, corectează necorelările și apoi descarcă datele din Anexa 1 în modulul de bază al Anexei 2. Nu putem să redăm în această succintă prezentare tehnica procesării datelor pe calculatorul electronic (realizarea compensării creanțelor prin datoriile agenților economici). Această tehnică constă în derivarea modulului de bază și apoi iterarea repetată a modulului derivat până când gradul de compensare se apropie sau chiar atinge gradul de 100%. În continuare se determină cuantumul arieratelor eliminate din blocajul de transfer, redat în partea finală a Anexei 2, precum și în anexa 3 prin care se comunică agenților economici, prin ordin de compensare, arieratele eliminate pentru a fi înregistrate în evidența contabilă.

Cei care doresc și tehnica deblocării în detaliu, pot să o găsească publicată în ziarul ECONOMISTUL nr. 447 (1473) din 4 octombrie 1999 - suplimentul nr. 155.

Colectivul de autori a elaborat și o altă variantă a algoritmului de deblocare financiară, care este mai simplă și asigură în toate cazurile un grad de compensare de 100%, realizat numai în trei trepte: modulul de bază, care nu diferă de cel din varianta descrisă mai sus, modulul derivat prin metoda combinativă și cuantumul arieratelor eliminate din blocajul de transfer, așa cum rezultă din anexa 5. Exemplificarea modulului compensării creanțelor prin

datorii este redat în Anexa 4. Această variantă simplificată a fost publicată de noi în formă redusă (prin reducere la unitate) în Tribuna Economică nr. 47 și 48/1994.

PROCEDURA DE COMPENSARE FĂRĂ NUMERAR A CREAŢELOR PRIN DATORIILE DINTRE AGENŢII ECONOMICI, publicată în suplimentul nr.155 al Ziarului Economistul nr. 447 (1473) din 4 X 1999 a fost testată cu rezultate excelente pe computer, folosind date ipotetice. Spre deosebire de alte proceduri care s-au dovedit nefezabile (Legea nr. 80/23.12.1991, Ordonanța 13/1993, Ordonanța 10/1997, Ordonanța 77/1999 etc.), procedura propusă de colectivul nostru prezintă următoarele caracteristici deosebit de avantajoase:

- a. nu necesită fonduri suplimentare, nici credite bancare, care sunt scumpe;
- b. nu generează inflație, ci totul se reduce la o simplă compensare;
- c. costurile de experimentare și implementare sunt nesemnificative, circa 3 lei la 1000 de lei efectiv deblocați;
- d. nu comportă nici un risc, se aplică dacă rezultatele sunt bune, dacă nu sunt convenabile nu se aplică, recepția fiind făcută de specialiști;
- e. este convenabilă pentru toți cei care au înțeles corect conținutul ei, deoarece metoda este astfel concepută încât fiecărui participant la acțiunea de compensare se reduc atât datoriile cât și creanțele absolut cu aceeași valoare, datoria sau creanța per sold rămânând nemodificată, doar blocajul financiar dispare, deci convine atât debitorilor cât și creditorilor;
- f. fiind foarte ieftină, metoda permite reducerea blocajului financiar la un nivel convenabil și apoi menținerea lui la acest nivel, prin reluarea periodică a acțiunii de compensare, trimestrial sau semestrial.

În aceste condiții este de neînțeles de ce o metodă pusă la punct încă din 1995 nu a fost experimentată și nici implementată până în prezent, deși autorii, pentru a demonstra fezabilitatea ei, au cerut doar accesul la datele primare care există la Institutul de Management și Informatică (IMI), la care agenții economici depun situația datoriilor și creanțelor restante lună de lună, conform prevederilor Ordonanței nr. 77/1999. Nici IMI nu le mai folosește și nici nu permite accesul la ele pentru a fi folosite.

Cei care se opun deblocării financiare vin cu obiecții puerile, îmbrăcate în forme sofisticate, ca de exemplu:

- Tratați cauza nu efectul, altfel blocajul se reface. Dar oricine știe că aceste cauze sunt: productivitatea de 8-10 ori mai mică decât în țările dezvoltate, costuri de 2-3 ori mai mari, managementul total nesatisfăcător, calitatea necompetitivă etc. Aceste cauze nu vor putea fi eliminate decât peste 10-15 ani pe puțin, și până atunci economia nu va mai rezista. Noi putem demonstra că se poate reduce blocajul la un nivel convenabil și apoi să se mențină la acest nivel, așa cum am arătat deja.
- Alții au spus că "Blocajul" va dispărea de la sine după ce se va realiza privatizarea mării majorități a unităților economice, dar datele statistice arată că actualmente blocajul financiar are o pondere mult mai mare în sectorul privat decât în cel de stat și pe măsură ce sectorul privat crește, iar cel de stat scade, blocajul nu scade, ci migrează din sectorul de stat în cel privat.
- Ani de zile au invocat motivul că "Nu ne lasă FMI și BIRD". Acum se dovedește că aceste organisme ne obligă la deblocare, nu ne opresc și multe altele.

Fără a extirpa acest veritabil cancer al economiei naționale, nu este posibilă redresarea economică. Uneori suntem tentați să credem că nu se dorește deblocarea!

Se tot revine din 1994 și până în prezent la "Este necesară o întărire a disciplinei financiare, prin măsuri drastice de penalizare." Zeci de Hotărâri de Guvern au impus măsuri drastice, cu penalizări excesive, dar blocajul a crescut încontinuu. Disciplina este necesară, fără îndoială, dar și ajutorul, prin compensarea creanțelor cu datoriile, altfel toți motivează că "Eu aș plăti toate datoriile dacă și mie mi-ar plăti datornicii mei. Nu pot face primul pas, să-mi plătesc datoriile, deoarece nu am siguranța că voi putea încasa și eu creanțele mele, altfel golul creat mă va obliga sau să dau faliment, sau să mă împrumut de la bănci cu dobânzi ruinătoare." Au dreptate, cine garantează?

Metoda propusă de noi oferă tocmai garanția că fiecărui participant la acțiunea de compensare i se vor reduce atât datoriile cât și creanțele cu absolut aceeași valoare, fără împrumuturi și dobânzi. În metoda propusă de noi nici nu este posibil altfel. Deci soluția există, doar voința de a o aplica lipsește.

Modelul modulului de compensare este redat în Anexele 6 și 7 finale.

DE COMPLETARE A LOR

Anexa 1

I. FIȘA AGENTULUI

COMPLETAREA CREAŢELOR ŞI DATORIILOR

RESTANTE la data de.....2001

CreaŃe =(+); Datorii=(-) Valori în milioane lei fără zecimale

Cod agent economic	Unităţile sau subunităţi nominalizate direct de coordonatorul central	Codul fiscal	Faţă de firmele de mai jos			Blocajul virtual eliminat	Borderoul facturilor	
			Unitatea din antet are:				Nr.	Data
			De încasat	De plătit	Sold+ (2-3)			
0	1	x	2	3	4	5	6	7
001.								
002.								
003.	Total algebric							
101.	Total aritmetic							
102.								

Coordonatorul completează coloanele 1 și ulterior 5 și le difuzează celor 100 de agenți economici care completează restul. Blocajul virtual din col. 5. Reprezintă valorile cele mai mici dintre sumele de încasat (2) și plătit (3). Pentru a nu se întrerupe fluxul normal al decontărilor, în borderoul facturilor nu se vor include acele facturi care au șanse să poată fi decontate în următoarele 30 de zile cât va dura acțiunea de deblocare și nici valorile aflate în litigiu.

II. REGULI FUNDAMENTALE OBLIGATORII ÎN DERULAREA ALGORITMULUI DE COMPENSARE

- Regula menținerii nemodificate a soldurilor finale (coloana 7 și rândul 7 din Anexa 2) atât în modulul de bază cât și în cele derivate și iterate.
- Regula corelării stricte a fiecărui rând (creanță) cu coloana căreia îi corespunde (datorie). Fiecare agent înscris (inclus) pe un rând al modulului (creanțe în expresie algebrică) ocupă automat și o coloană (datorie în expresie algebrică) respectând aceeași ordine în coloană ca și în rândul căreia îi corespunde și cu care lucrează în tandem, dar cu semne algebrice inversate, (+) respectiv (-). Dacă modificăm un sold parțial pe un rând, automat trebuie rotit rândul respectiv în jurul axei sale X, pentru a-l transforma în coloană cu aceleași valori, dar cu semnele schimbate.
- Regula modulului unitar potrivit căreia una și aceeași creanță sau datorie nu poate figura decât într-un singur modul de compensare. După ce s-a

încheiat runda de compensare și arieratele eliminate au fost înregistrate în evidența contabilă, abia atunci această restricție dispăre și pot fi declanșate noi runde de compensare.

- Regula ireversibilității modulului aflat în curs de compensare, potrivit căreia un agent economic cuprins într-un modul de compensare nu se mai poate retrage și este obligat să dea curs și să înscrie în evidența contabilă rezultatul compensării. Dacă un singur participant se retrage, totul trebuie luat de la zero.
- Regula neincluzării în modulul de compensare a acelor agenți care au numai creanțe sau numai datorii, deoarece atunci nu ar fi posibilă respectarea regulii conform căreia fiecărui agent participant la compensare i se reduc cu absolut aceeași valoare atât creanțele cât și datoriile.
- Regula reactualizării și înlocuirii borderourilor cu facturile propuse inițial în Anexa 1 pentru compensare, prin borderoul facturilor corespunzătoare cuantumul arieratelor efectiv eliminate, comunicat agenților economici prin Anexa 3 alăturată.

Aceste 6 reguli sunt considerate "Reguli de fier" pentru reușita acțiunii.

III. Tehnica deblocării este ceva mai complexă decât cele expuse în prezenta lucrare, dar pe executanți (agenții economici angrenați în acțiunea de compensare) nici nu îi interesează să cunoască în detaliu tehnica deblocării, deoarece procesarea datelor primare pe computer o execută coordonatorul acțiunii prin centrul său de calcul. Pe agenții economici îi interesează în special ca rezultatul final care se comunică să fie corect, adică egalitatea perfectă între cuantumul datoriilor reduse și cuantumul creanțelor reduse. Această egalitate poate fi controlată foarte ușor de către fiecare agent economic.

IV. Propunem ca Ministerul Finanțelor Publice să publice în suplimentul Revistei FINANȚE, CREDIT, CONTABILITATE, proiectul de metodologie propus de noi PROCEDURA COMPENSĂRII FĂRĂ NUMERAR A CREAŢELOR PRIN DATORIILE DINTRE AGENȚII ECONOMICI, cu mențiunea "lege ferenda", adică propunere de act normativ, astfel marea majoritate a unităților economice ar putea cunoaște tehnica deblocării financiare.

Anexa 2

ALGORITMUL COMPENSĂRII CREANTELOR PRIN DATORII
ANEXĂ LA PROTOCOLUL DE COMPENSARE

În milioane lei

Rânduri	Coloane	Agenții	Ordinea compensării	Creanțe (semn algebric) de încasat de la:						7 Total algebric Soldul final	8 Total algebric Rulaj blocul total	9 Blocaj de transfer	10 Blocaj de transfer eliminat	11 Randamentul compensării %
				1 A	2 B	3 C	4 D	5 E	6 F					
I	II	III	IV											
1.	Modulul (1) de bază	A												
2.		B												
3.		C												
4.		D												
5.		E												
6.		F												
7.	Total algebric													
8.	Total aritmetic													
1.	Modulul (2)	A	a.											
2.	Derivat	B	d.											
3.		C	c.											
4.		D	b.											
5.		E	f.											
6.		F	e.											
7.	Total algebric													
8.	Total aritmetic													
1.	Modulul (3)	A	d.											
2.	iterat	B	e.											
3.	Prima iterare	C	b.											
4.		D	f.											
5.		E	c.											
6.		F	a.											
7.	Total algebric													
8.	Total aritmetic													

conținut Anexa 2

1.	Modulul (4) iterat	A	d.	X	3.000	0	0	0	0	0	3.000	0	3.000	0	26.000	100,0
2.	A doua iterație	B	a.	-3.000	x	0	0	0	0	0	-3.000	0	7.000	0	10.000	100,0
3.		C	c.	0	0	x	0	6.877	123	0	7.000	0	0	0	18.000	100,0
4.		D	f.	0	0	0	x	0	0	0	0	0	0	18.000	100,0	
5.		E	b.	0	0	-6.877	0	x	-1.123	-8.000	8.000	0	0	4.000	100,0	
6.		F	e.	0	0	-123	0	0	x	1.000	1.246	246	0	7.754	96,9	
7.	Total algebric			-3.000	3.000	-7.000	0	8.000	-1.000	0	x	x	x	x	x	x
8.	Total aritmetic			3.000	3.000	7.000	0	8.000	1.246	x	22.246	246	83.754	99,7		
1.	Modulul (5) iterat	A	c.	X	3.000	0	0	0	0	0	3.000	0	3.000	0	26.000	100,0
2.	A treia iterație	B	d.	-3.000	x	0	0	0	0	0	-3.000	0	7.000	0	10.000	100,0
3.		C	e.	0	0	x	0	7.000	0	0	7.000	0	0	0	18.000	100,0
4.		D	f.	0	0	0	x	0	0	0	0	0	0	18.000	100,0	
5.		E	b.	0	0	-7.000	0	x	-1.000	-8.000	8.000	0	0	4.000	100,0	
6.		F	a.	0	0	0	0	1.000	x	1.000	1.000	0	0	8.000	100,0	
7.	Total algebric			-3.000	3.000	-7.000	0	8.000	-1.000	0	x	x	x	x	x	x
8.	Total aritmetic			3.000	3.000	7.000	0	8.000	1.000	x	22.000	0	84.000	100,0		

SCĂZÂND ALGEBRIC MODULUL 5 OPTIM DIN MODULUL 1 DE BAZĂ, REZULTĂ ARIERATELE ELIMINATE

aferește blocajului de transfer, la care se adaugă blocajul virtual (conf. anexa 1)

I	II	III	IV	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11								
Semnatarii prezentului protocol au convenit să facă compensarea creanțelor cu obligațiile în felul redat în modulul de mai jos, fără a schimba soldurile finale din poziția 1 Modul de bază																						
1.	Reg. Auton.	A		X	x	4.000	0	0	0	0	0	0	0	0								
2.	Soc. Com.	B		-4.000	x	-1.000	2.000	0	-5.000	0	0	0	0	0								
3.	Reg. Auton.	C		-9.000	1.000	x	0	2.000	0	0	0	0	0	0								
4.	Reg. Auton.	D		8.000	-3.000	-6.000	1.000	0	0	0	0	0	0	0								
5.	Soc. Com.	E		0	-2.000	0	x	3.000	0	0	0	0	0	0								
6.	Reg. Auton.	F		5.000	0	-2.000	-3.000	0	0	0	0	0	0	0								
7.	Total algebric			26.000	10.000	18.000	6.000	10.000	0	x	x	x	x	x								
8.	Total aritmetic			26.000	10.000	18.000	6.000	10.000	0	x	x	x	x	x								
IV. Semnăturile și ștampilele împuterniciților sau conducătorilor firmelor participante la protocol.																						
Firma A				Firma B				Firma C				Firma D			Firma E				Firma F			
Director.....				Director.....				Director.....				Director.....			Director.....			Director.....				
L.S.				L.S.				L.S.				L.S.			L.S.			L.S.				

Către Firma....."A".....

Vă comunicăm cuantumul arieratelor eliminate prin compensare, aferente firmei dvs. în urma acțiunii de compensare încheiată la data de.....2001. Veți reactualiza borderoul facturilor provizoriu blocate, de comun acord cu partenerii dvs., pentru a pune de acord situația provizorie cu cea definitivă din Anexa 2.

Nr crt.	Mențiuni	Partenerii Firmei "A"						Milioane lei	
		A	B	C	D	E	F	Alge- -bric	Arit- -metic
0.	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Creanțele și datoriile firmei "A" conf. Anexei 2	X	7000	9000	-8000	0	-5000	3000	29000
2.	Idem din modulul optim compensat (modulul 5 Anexa 2)	X	3000	0	0	0	0	3000	3000
3.	Diferența algebrică (1-2)	0	4000	9000	-8000	0	-5000	0	26000
4.	Blocaj virtual eliminat anexa 1 coloana 5	X	0	0	0	0	10000	X	10000
5.	Total blocaj de transfer și virtual eliminat (4+5)	x	4000	9000	-8000	0	15000	0	36000

Borderoul dvs. de facturi definitiv convenite cu partenerii de mai sus pentru anulare va trebui să însumeze facturi în valoare de 36.000 milioane de lei.

Anexa 4

METODA COMBINATIVĂ DE DERIVARE A MODULULUI DE BAZĂ este mai simplă și ne scutește de operațiunile de iterare, asigurând un randament de 100% dintr-o singură derivare. O exemplificăm pe un modul de 10 agenți economici, nu pe 6 ca în anexele anterioare 1-3.

În milioane lei

Nr. crt.	Mențiuni	Creditorii	Datoriile ale agenților					Total (datorii =creanțe)
			D	I	H	E	F	
0.	1.		2.	3.	4.	5.	6.	7.
1.	Soldurile finale debitori	Total	-321	-350	-982	-1091	-2472	=+5216
2.	Comp agentului	J.	0	0	0	0	1632	=1632
3.	""	B.	0	0	0	698	840	=1538
4.	""	A.	0	0	748	393	0	=1141
5.	""	G.	13	350	234	0	0	=597
6.	""	C.	308	0	0	0	0	=308

Anexa 4 servește la derivarea modulului I de bază din Anexa 5. Din Anexa 4 datele se descarcă în modulul II derivat al Anexei 5 și apoi scăzând din modulul de bază I modulul derivat II se obține modulul III, valoarea arieratelor eliminate, la care se adaugă blocajul virtual eliminat, așa cum s-a mai arătat.

Anexa 5

DETERMINAREA BLOCAJULUI DE TRANSFER ELIMINAT (exclusiv blocajul virtual)

I. MODULUL DE BAZĂ EXPLICITAT ÎN STUDIUL BLOCAJULUI FINANCIAR ANEXA 4. Pagina 31

Firma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Total
A	X	0	2247	768	0	0	-2198	324	0	0	1141
B	0	x	1674	-113	0	48	659	-1233	0	503	1538
C	-2247	-1674	x	1710	863	-237	-154	-194	2241	0	308
D	-768	113	-1710	x	-234	2929	-651	0	0	0	-321
E	0	0	-863	234	x	414	0	77	0	-953	-1091
F	0	-48	237	-2929	-414	x	-314	0	996	0	-2472
G	2198	-659	154	651	0	314	x	0	905	-2966	597
H	-324	1233	194	0	-77	0	0	x	-868	-1140	-982
I	0	0	-2241	0	0	-996	-905	868	x	2924	-350
J	0	-503	0	0	953	0	2966	1140	-2924	x	1632
Total	-1141	-1538	-308	321	1091	2472	-497	982	350	-1632	0

II. MODULUL DERIVAT EXPLICITAT ÎN ANEXA 4 ȘI ÎN TRIBUNA ECONOMICĂ 48/1994 tabelul II, pagina 23, derivarea prin metoda combinativă sau directă

Firma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Total
A	X	0	0	0	393	0	0	784	0	0	1141
B	0	x	0	0	698	840	0	0	0	0	1538
C	0	0	x	368	0	0	0	0	0	0	308
D	0	0	-308	x	0	0	-13	0	0	0	-321
E	-393	-698	x	0	x	0	0	0	0	0	-1091
F	0	-840	0	0	0	x	0	0	0	-1632	-2472
G	0	0	0	13	0	0	x	234	350	0	597
H	-748	0	0	0	0	0	-234	x	0	0	-982
I	0	0	0	0	0	0	-350	0	x	0	-350
J	0	0	0	0	0	1632	0	0	0	x	1632
Total	-1141	-1538	-308	321	1091	2472	-497	982	350	-1632	0

III. Valoarea arieratelor eliminate aferente blocajului de transfer (I-II)

Firma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	Total
A	X	0	2247	768	-393	0	-2198	-424	0	0	0
B	0	x	1674	-113	-698	-792	659	-1233	0	503	0
C	-2247	-1674	x	1402	863	-237	-154	-194	2241	0	0
D	-768	113	-1402	x	-234	2929	-638	0	0	0	0
E	393	698	-863	234	x	414	0	77	0	-953	0
F	0	792	237	-2929	-414	x	-314	0	996	1632	0
G	2198	-659	154	638	0	314	x	-234	555	-2966	0
H	424	1233	194	0	-77	0	234	x	-868	-1140	0
I	0	0	-2241	0	0	-996	-555	868	x	2924	0
J	0	-503	0	0	953	-1632	2966	1140	-2924	x	0
Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

IV. Dacă la blocajul de transfer eliminat (punctul III de mai sus) se adaugă blocajul virtual eliminat, rezultă valoarea totală a blocajului financiar eliminat, așa cum s-a arătat în Anexa 3.

V. Agenții economici care au arierate către bugetul consolidat al statului sau către partenerii lor, trebuie să fie obligați să participe la acțiunea de deblocare. Dacă își plătesc datoriile, nimeni nu îi obligă să participe.

Anexa 6

MODULUL DE COMPENSARE A CREANTELOR PRIN DATORII

Creanțe =(+) Datorii =(-) Pe rânduri se citesc creanțele, pe coloane datoriiile
mii lei

Coloanele Agenții economici	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rândul	A	B	C	D	E	F	Total algebric Soldul final (Blocaj de bază)	Total aritmetic Rulaj (Blocaj Total)	Blocaj de transfer total (8-7) aritmetic	Blocaj de transfer compen- sat (eliminat)	Randa- mentul compen- sării %
	Ordinea Compen- sării	a	b	c	d	e	f				
1.	Regia aut. A	x									
2.	Soc. com. B		x								
3.	Regia aut. C			x							
4.	Regia aut. D				x						
5.	Soc. com. E					x					
6.	Regia aut. F						x				
7.	Total algebric					0		x	x	x	x
8.	Total aritmetic						x				

Coloanele modulului

Coloanele adiacente

Anexa 7

CONSTITUIREA MODULULUI DE BAZĂ (Matricea creanțelor și obligațiilor)
Creanțe (+); Datorii (-)

mii lei

Rândul	Coloanele		1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Agenții ec.		A	B	C	D	E	F	Total algebric Sold final Blocaj de fond	Total aritmetic Rulajul Blocaj total	Diferența aritmetică (8-7) Blocaj de transfer
	Codul fiscal		...	...	...	...	...	...			
	Agenții economici	Ord. Completării	Datele se preiau din anexa 5 (a,b,c)								
1.	Agent A		X	7.000	9.000	-8.000	0	-5.000	3.000	29.000	26.000
2.	" B		-7.000	X	-1.000	3.000	2.000	0	-3.000	13.000	10.000
3.	" C		-9.000	1.000	X	6.000	7.000	2.000	7.000	25.000	18.000
4.	" D		8.000	-3.000	-6.000	X	1.000	0	0	18.000	18.000
5.	" E		0	-2.000	-7.000	-1.000	X	2.000	-8.000	12.000	4.000
6.	" F		5.000	0	-2.000	0	-2.000	X	1.000	9.000	8.000
7.	Total algebric		-3.000	3.000	-7.000	0	8.000	-1.000	0	106.000	84.000
8.	Total aritmetic		29.000	13.000	25.000	18.000	12.000	9.000	X	106.000	X
Manager.....		Manager.....				Manager.....				Manager.....	
Semnătura		Semnătura				Semnătura				Semnătura	
L.S.		L.S.				L.S.				L.S.	
Firma.....		Firma.....				Firma.....				Firma.....	
Etc.		Etc.				Etc.				Etc.	

ATENȚIE: În anexa nr. 6 (modulul de bază) pot fi introduse pentru compensare nu numai creanțe și datorii a căror scadență a fost depășită, ci și creanțele și datoriile a căror scadență încă nu a expirat, dar se știe cu anticipație că ele nu vor putea fi onorate la scadență. Deci, nu numai restanțele efective, ci și restanțele anticipate, cu acordul ambelor părți, nu are sens să nu le compensăm dacă știm dinainte că datoriile nu vor putea fi plătite la scadență.

Ing. Nicolae POPOVICI
Dr. ec. Filip POPOVICI
Prof. univ. dr. Victor RADU

Bibliografie

1. POPOVICI, N. *Blocajul financiar*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1996
2.]x x x *Procedura deblocării financiare*, ziarul Economistul nr. 447 (1473) din 4 octombrie 1999, Suplimentul nr. 155